

KLAUZURNÍ PRÁCE 4/2022

Vydané (platné a účinné) zásady územního rozvoje kraje A. vymezují koridor pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby „Silnice I. třídy 1/xx“ (dále jen: „silnice“). Trasa silnice má být vedena mimo souvisle zastavěné území obcí. Investorem stavby silnice je státní příspěvková organizace B., zřízená Ministerstvem dopravy (dále jen: „vyvlastnitel“). Silnice je uvedena mezi záměry dopravní infrastruktury, obsaženými v příloze zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury (liniový zákon), v platném znění.

Pro umístění stavby silnice bylo příslušným stavebním úřadem vydáno územní rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 31. 1. 2022.

Pan C. je vlastníkem pozemku, který se nachází na území kraje A. a obce X. (dále jen: „pozemek“). Vlastník se v místě svého bydliště dlouhodobě nezdržuje a převážnou dobu v roce žije v cizině. Na části pozemku zemědělsky hospodaří pan D., a to na základě pachtovní smlouvy s panem C. Obec X. nemá k pozemku žádný majetkoprávní vztah.

V souladu s pravomocným územním rozhodnutím se plánuje, že pozemek bude v průběhu výstavby silnice v letech 2023-2025 zcela zastavěn. V říjnu 2021 vyvlastnitel panu C. poštou zaslal návrh kupní smlouvy na jeho adresu v cizině, kterou pan C. vyvlastniteli písemně předem sdělil; doručení v cizině bylo potvrzeno. K návrhu kupní smlouvy byl přiložen i znalecký posudek, dle kterého byla ve smlouvě navržena kupní cena a informace o záměru výstavby silnice. Současně bylo panu C. sděleno, že nedojde-li k přijetí tohoto návrhu z jeho strany, je možné ve veřejném zájmu získat vlastnické právo k pozemku vyvlastněním. V prosinci 2021 se vyvlastnitel ještě naposledy pokusil s vlastníkem jednat a stejnou cestou jej výslovně žádal o jeho vyjádření k návrhu.

Na žádou z výše zmíněných písemností pan C. nereagoval. Vyvlastnitel proto dne 2. 2. 2022 podal u krajského úřadu kraje Z. (dále jen „krajský úřad“) žádost o vyvlastnění spočívajícího odnětí vlastnického práva pana C k dotyčnému pozemku. K této žádosti byly přiloženy všechny zákonem předepsané listinné dokumenty. Žadatelem byl předložen i znalecký posudek, který si nechal vypracovat, aniž by ovšem k jeho vyhotovení získal souhlas vlastníka pozemku. Veřejný zájem na vyvlastnění byl v žádosti odůvodněn naléhavou potřebou zajistit dopravní spojení prostřednictvím nové silnice a neexistencí alternativní trasy a dále skutečností, že dálnice je jako stavba veřejně prospěšná zanesena jak ve vydaných zásadách územního rozvoje, tak ve vydaném územním plánu obce X.

Krajský úřad uvědomil o zahájení vyvlastňovacího řízení všechny jeho účastníky a poučil je, že se na řízení vztahuje zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury (liniový zákon). Krajský úřad následně pana C. vyzval k předložení vlastního znaleckého posudku, který by oceňoval hodnotu pozemku. Tato výzva byla řádně doručena. Pan C. to ovšem v zákonem stanovené 30denní lhůtě neučinil.

Krajský úřad usoudil, že jsou mu poměry v území dostatečně známy a že tedy není – dle jeho soudu – zapotřebí nařizovat ústní jednání. Současně, dospěl k závěru, že v řízení byl prokázán veřejný zájem na vyvlastnění a že tento veřejný zájem převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Dne 2. 5. 2022 vydal rozhodnutí, kterým:

- odňal vlastnické právo k pozemku ve prospěch vyvlastnitel za účelem realizace stavby silnice,
- stanovil výši náhrady za odnětí vlastnického práva dle znaleckého posudku předloženého vyvlastnitel, a uložil vyvlastniteli, aby náhradu zaplatil panu C. ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí;

- určil, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do 2 let od nabytí právní moci rozhodnutí.

Rozhodnutí bylo řádně oznámeno (doručením do vlastních rukou) všem účastníkům řízení.

Proti rozhodnutí krajského úřadu bylo podáno jediné odvolání, a to panem D., který v něm namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádný výrok, který by zakládal právo na náhradu za omezení, plynoucí ze silničního ochranného pásma silnice.

Žádná další odvolání podána nebyla.

Odvolací správní orgán provedl odvolací řízení, přezkoumal tvrzení uvedené v podaném odvolání a svým rozhodnutím ze dne 1. 8. 2022 odvolání jako nedůvodné podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Rozhodnutí odvolacího správního orgánu bylo následně řádně oznámeno (doručením do vlastních rukou) všem účastníkům řízení. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 8. 2022.

OTÁZKY:

1. Čím jsou zásady územního rozvoje z hlediska forem správních činností?

Zásady územního rozvoje kraje jsou opatřením obecné povahy (§ 36 odst. 4 StavZ).

2. Posudte, zda by vyvlastňovací řízení mohl krajský úřad, v jehož území se pozemek nachází, zahájit z moci úřední?

Nemohl, chybí pravomoc k zahájení řízení ex officio.

3. Dne 30. 7. 2022 vstoupili zaměstnanci vyvlastnitel na pozemek za účelem provádění měření a průzkumných prací. Na pozemku se setkali s panem D., který jejich činnost označil za protiprávní, protože „vyvlastňovací řízení ještě neskončilo“. Pan D. dále sdělil, že vlastník pozemku sice před dvěma týdny obdržel oznámení o provádění těchto prací, nikdy s nimi ovšem nevyjádřil svůj souhlas. Posudte, jestli byl vstup zaměstnanců vyvlastnitel na pozemek za účelem provádění měření a průzkumných prací v souladu se zákonem.

Na stavbu je aplikovatelný zákon č. 416/2009 Sb. - § 1 odst. 2 písm. a)

Oprávnění ke vstupu - § 2f zákona č. 416/2009 Sb. (byla dodržena podmínka notifikace vlastníkovi).

4. Posudte, zda se ke stavbě silnice I. třídy vyžaduje stavební povolení. Pokud ano, určete, který správní orgán bude k vydání takového povolení příslušný.

Stavba silnice I. třídy vyžaduje stavební povolení (§ 108 odst. 1 a §103 a § 104 a contrario zák. č. 183/2006 Sb.). Správním orgánem, příslušným k vydání stavebního povolení bude příslušný silniční správní úřad, kterým je pro stavbu silnice I. třídy krajský úřad (§ 40 odst. 3 písm. d/ zák. č. 361/2000 Sb.; § 15 odst. 1 zák. č. 183/2006 Sb.); místně příslušným je krajský úřad kraje Z. (§ 11 odst. 1 písm. b spr. ř.).

5. Posudte, který správní orgán bude příslušný k tomu, aby na žádost vyvlastnitel vyznačil doložku právní moci na rozhodnutí krajského úřadu ze dne 2. 5. 2022.

Na žádost vyvlastnítele vyznačí na rozhodnutí doložku právní moci ten orgán, který rozhodl v 1. stupni (§ 75 odst. 2 spr. ř.). *Jedná se o vyznačení doložky právní moci na žádost, ne o vyznačení doložky na stejnopisu ex offio odvolacím správním orgánem (§ 75 odst. 1 spr. ř.).*

6. Posuďte, zda odvolací správní orgán vyřídil odvolání, podané panem D., v souladu se zákonem.

Odvolání, podané panem D., nebylo vyřízeno v souladu se zákonem. Pan D. nebyl účastníkem vyvlastňovacího řízení (§ 17 zák. č. 184/2006 Sb. a contrario). Jednalo se tedy o nepřípustné odvolání, které mělo být vyřízeno podle § 92 odst. 1 spr. ř.

7. Panu C. bylo rozhodnutí odvolacího správního orgánu oznámeno dne 15. 8. 2022. Dne 9. 9. 2022 podal proti výroku o odnětí vlastnického práva správní žalobu u místně a věcně příslušného soudu. Jakým způsobem by měl soud o této žalobě rozhodnout?

Soud by měl žalobu usnesením odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. d/ zákona č. 150/2002 Sb.) z důvodu její nepřípustnosti (§ 68 písm. a/ zákona č. 150/2002 Sb) – žalobce nevyčerpal žádný opravný prostředek v řízení před správním orgánem, kterým byl rozklad k ministru dopravy (§ 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.).